

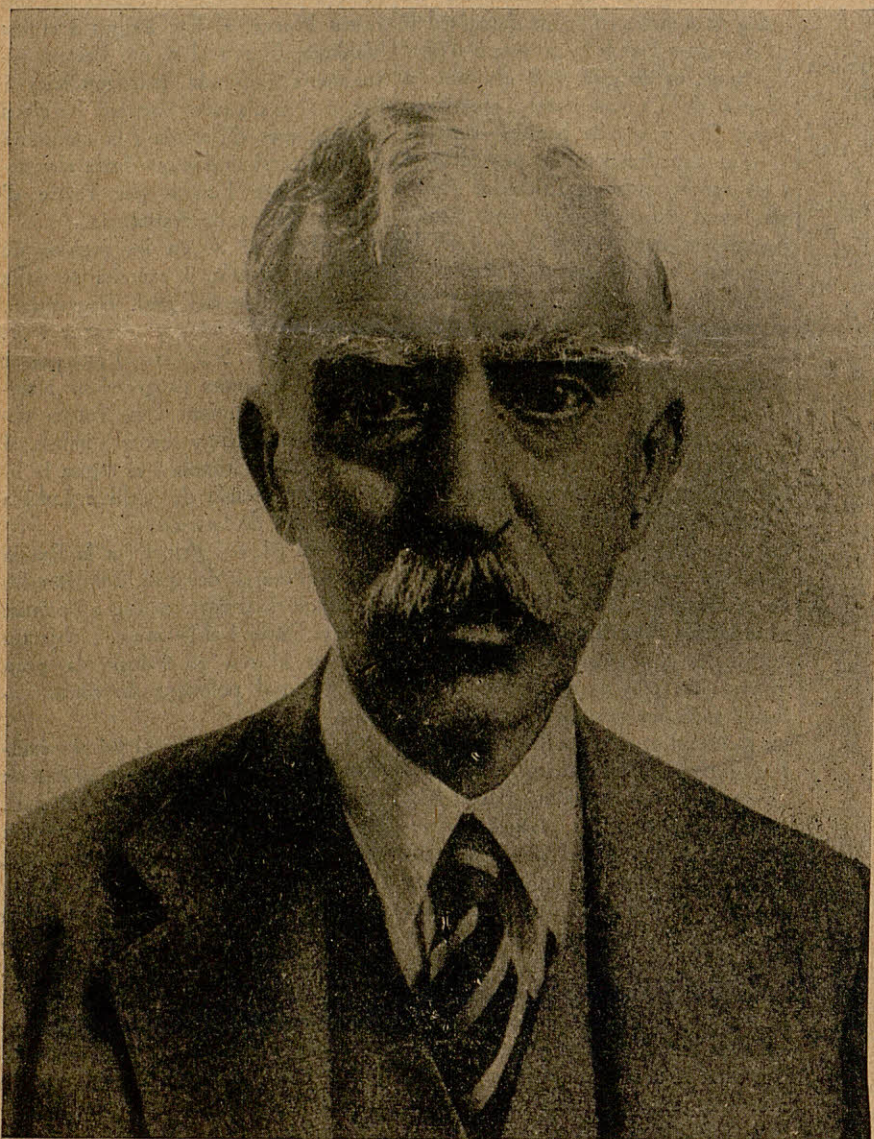
la humanitat

Fundador: LLUIS COMPANYS

Segona Epoca
Any I - Núm. 7

Solicitado el Registro como artículo de Segunda Clase en la Adm. de Correos de México, D. F.

Editor: M. Rouret Callo
MEXIC, D. F., Maig de 1944

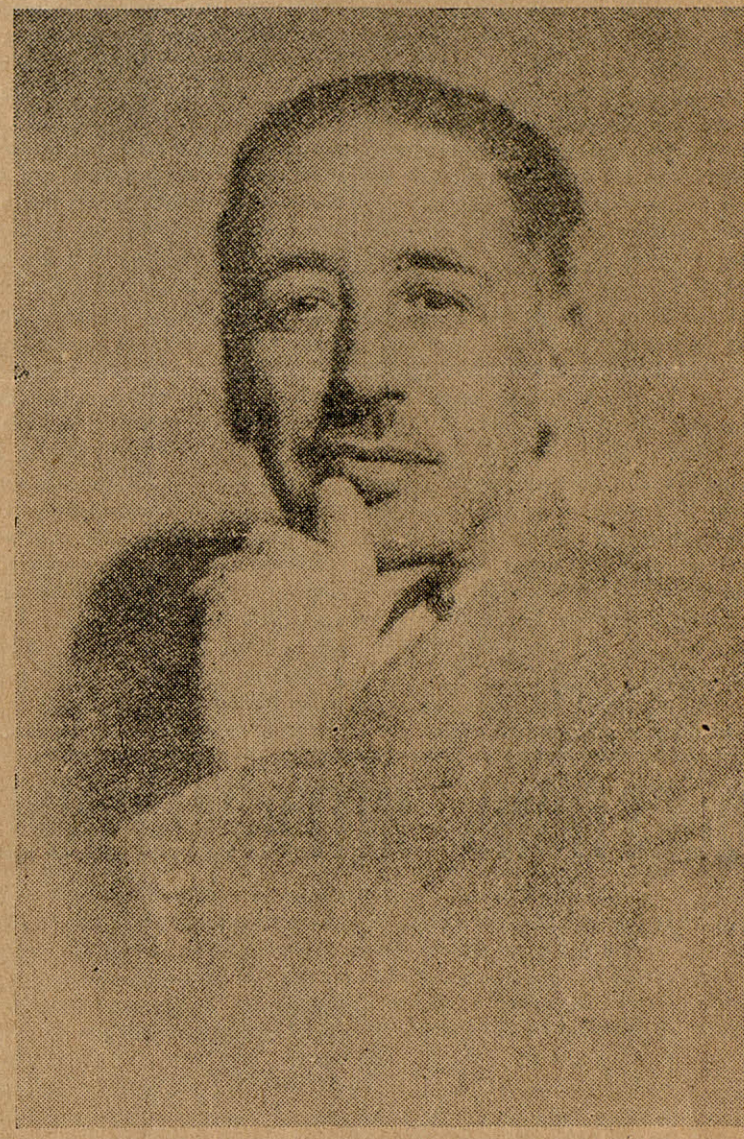
14 D'ABRIL DEL 1944

LA HUMANITAT commemora amb el mateix fervor de tots els anys la data del 14 d'Abril tan gloriosa pel seu significat com per la seva històrica transcendència.

El 14 d'Abril és, a la vegada, fita i camí per Catalunya. Fita, perquè assenyalava el punt més alt, fins aquesta data, en l'evolució històrica del nostre poble. Camí, perquè l'evolució continua de cara a l'horitzó de la nostra completa llibertat nacional assenyalada per FRANCESC MACIÀ i pel President Màrtir LLUIS COMPANYS.

"La Humanitat" felicita el President de la República Mexicana

"La Humanitat" es complau en afegir la seva més cordial felicitació a les innombrables que ha rebut el President de l'Estat que ens acull, per haver resultat sense dany del vil atemptat perpetrat contra la seva persona per un irresponsable, el dia 10 d'abril prop-passat.

EDITORIAL

La política de **ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA** no és la política d'un grup ni d'un grup lligat per l'amistat o per interessos personals. No és tampoc la d'una tendència que s'imposa d'esquena al poble, amb la pretensió de voler interpretar al poble, lluny d'ell, i aprofitant aquest circumstancial allunyament. És una política democràtica i per tant una política de col·laboració entre els seus dirigents i els militants. Les seves decisions són el resultat d'aquesta col·laboració i es determinen, en el si dels òrgans de partit, per la voluntat de la majoria, dintre les línies generals dels nostres principis bàsics i dels acords del darrer Congrés, reunit a Barcelona pocs mesos abans de l'exili.

La disciplina d'un partit, com qualsevol altra, no consisteix en col·laborar si la política del partit coincideix amb el criteri personal d'un mateix i afavorir els interessos particulars, i fer-li el buit o desprestigiar-la fora del partit quan aquesta política no concorda amb els punts de vista personals i no serveix la pròpia ambició. Pot haver-hi, evidentment, cassos de consciència, que hauran d'ésser resolts restant al marge del partit, tal vegada enfrontant-se amb ell, però mai prenent el nom del partit per a combatre amb les armes que tots plegats hem trempat per a servir l'interès comú dintre d'una disciplina administrada pels òrgans competents, creats per la suprema assemblea de la comunitat.

Un partit és un òrgan d'acció a governar un país, segons uns principis que hom creu els millors per a fonamentar la societat nacional. La direcció política d'un partit consisteix en la determinació circumstancial dels objectius immediats i dels mitjans d'acció per a servir els fins del partit, i en la selecció dels elements que han d'intervenir en l'acció. La democràcia necessita, més que cap altre sistema polític, crear òrgans de direcció estables i es reserva sempre el dret de jutjar aquests òrgans segons els resultats, però no pas el d'una intervenció permanent de la seva actuació, interferint el seu començament, com hem vist que succeïa en les democràcies degenerades que ens han menat a la guerra més llarga i costosa, pel camí de l'afalac a les il·lusions més fàcil d'arrelar en la consciència pública i per l'inhibició en tot el que impliqui sacrifici immediat d'una il·lusió o d'un interès de grup.

La direcció de partit és, en resum, la funció de fixar l'estratègia, la tàctica, seleccionar els homes que l'han de desenvolupar i mantenir la disciplina. En aquest començament hi ha implícit, més encara que el dret de rectificar, el deure de enfrontar-se amb totes les rectificacions que l'acció dels nostres enemics i contradictors i la intervenció de factors aliens, ens inspirin. Hi ha també el dret de no donar explicacions que descobreixin la estratègia i la tàctica i el deure de sotmetre al judici dels companys, una vegada clos el període d'una gestió.

El més disciplinat és el que més sacrifica les seves posicions personals. El més fidel és el més lleial i el més lleial és el que és més honest, el que no s'apropia una representació que no té per molt que cregui merèixer-la i per molts indicis que tingui de que un dia la tindrà, el que parla net i clar dintre del partit i calla allà on les seves paraules poden ésser emprades contra el partit i afebleixen la força dels que, per mitjà del partit, i complint la comensura d'aquest, creuen sincerament que treballen per a reintegrar a la Pàtria i als compatriotes, a l'Home i a la Nació, en el camí dels seus drets.

Rectificar no és pas claudicar, sobretot quan la pròpia rectificació és convergent amb rectificacions alienes i unes i altres ens acosten a la unitat d'acció adient a la nostra unitat de principis permanents i necessària per a enfortir la nostra causa principal. El dret a l'anàlisi i al judici dels encerts i dels errors —que sobretot interessin, dissortadament, als nostres amics en la democràcia, acostumats a deixar els encerts per a les vetllades necrològiques— resta intacte per al moment oportú, i encara es perfecciona amb una conducta conciliadora.

Els homes d'**ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA** portem, de Catalunya i dels nostres companys de França, un mandat: defensar les llibertats que ens obriren el camí de les nostres reivindicacions nacionals des del 14 d'abril del 1931; defensar la nostra cultura i mantenir la nostra llengua milenària com la més pura forma del pensament català; reivindicar

l'exercici de la sobirania de Catalunya, sacrificada a una forma neo-unitària de l'Estat espanyol, contra la qual ens hem manifestat sempre, adhuc el dia en que fou votat l'Estatut i els nostres inolvidables Presidents Francesc Macià i Lluís Companys formularen lleialment, a Barcelona i a les Corts espanyoles, les reserves pertinents, i contra la qual lluitarem sempre, però, per la qual cosa no ens suïcidarem mai; i, finalment, per les manifestacions mequívoques del còs electoral de Catalunya, mai rectificades, puix l'arimètic prova que la victòria aparent de la Lliga i dels seus associats, l'any 1931, fou deguda a uns pocs milers de vots que un grup dissociat i rebel al nostre partit va restar-nos estem convençuts de que el nostre partit s'identifica amb la majoria de l'opinió catalana, i per això els homes d'**ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA** ho sacrificuem tot, mentre aquest sacrifici sigui compatible amb la nostra fidelitat a Catalunya, a la unitat del partit, és a dir a la unitat de la majoria de Catalunya, democràtica, liberal sense altre límit que el de la intervenció necessària en l'economia per tal de garantir la justícia social, els drets de la persona humana, que sols poden ésser exercits mitjançant la coordinació de la llibertat política amb un règim econòmic que asseguri el dret a viure del treball útil a la societat i protegeixi aquest dret contra l'hegemonia dels interessos capitalistes.

Per la unitat del partit i per la unitat catalana hem fet i fem tots els sacrificis. Els personals, per part dels dirigents d'**ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA**, no tenen altre límit que la seva pròpia eficàcia en l'ordre polític, perquè no es pot demanar a ningú un sacrifici que, per endavant, hom cregui inútil.

En un altre ordre, que és el principal, estem arribant al límit tot just, a aquest límit que és la nostra fidelitat a Catalunya, tal i com la sabem i sentim, amb la seva consciència nacional ferma, i del tot privada de les seves llibertats, fatalment subordinada a circumstàncies d'ordre internacional i internacionalment com un factor essencial en la determinació de la política espanyola del perivindre. Aquest límit no el passarem mai. Catalunya l'ha determinat i sols Catalunya el pot rectificar. El nostre deure és enfrontar-nos coratjosament amb qui pretengui parlar en nom de Catalunya sense tenir-ne la representació. Mentrestant, fem sincerament tot el que pugui unir als catalans amb fi de treballar tots plegats per allò que ens uneix i per tal que sigui Catalunya qui pugui ben aviat parlar.

El 14 d'Abril a Mèxic

L'emigració catalana i republicana ha commemorat el xiii aniversari de la gloriosa diada.

L'acte més important fou el que organitzat per la **Junta d'Alliberament** integrada precisament pels partits representants de la democràcia peninsular que l'any 1931 aconseguia el triomf, es celebrà al **Casino Militar** d'aquesta capital. El pati immens d'aquest local s'omplí. Pels angles i sota els arcs es veien grans retrats del President de Mèxic, senyor Avila Camacho, del general Ll. Cardenas, de Manuel Azafia, de Marcellí Domingo, de Besteiro i del President Màrtir de Catalunya, Lluís Companys.

Més de 1.500 persones assistiren a l'acte que presidí el senyor D. Martínez Barrio acompanyat dels senyors Miquel Santaló, Albornoz, general Jara, Gilberto Bosques, l'Ambaixador de la República Dominicana, Mr. Gibson, en representació de l'Ambaixada dels Estats Units, l'Ambaixador de Xile, l'Ambaixador de l'Uruguai, l'Ambaixador de Colòmbia, l'encarregat de negocis de Txecoslovàquia, Bosc-Gimpera, Sbert, Gordón Ordax i altres destacades personalitats.

Després del banquet van fer ús de la paraula els senyors Gilberto Bosques requerit pel públic que volgué manifestar-li la seva simpatia per la seva gestió diplomàtica en favor dels refugiats, l'Ambaixador de Colòmbia senyor Zalamea i el President de la Junta d'Alliberament senyor Diego Martínez Barrio.

La transcendència d'aquest acte és indiscutible i ha estat el més important dels realitzats a Mèxic per la democràcia dels pobles ibèrics.

També ha estat celebrat el 14 d'Abril per Comunitat Catalana de Mèxic amb un acte commemoratiu que tingué lloc al restaurant **El Molino**.

Igualment ha recordat la gloriosa diada el **Casal Català** mitjançant un acte en el qual van fer ús de la paraula els senyors Ramon Saladrigas en representació de les **Jovenuts Llibertaries**, Ignasi Morell per Izquierda Republicana, Benet Carreté per Unión Republicana, Xavier Casademunt per Esquerra Republicana de Catalunya, i Josep Moix pel Partit Socialista Unificat de Catalunya.

Homenatge a la Nació Mexicana

El dia 1º de Maig, a les vuit de la vetlla, tingué lloc al teatre de Belles Arts l'Homenatge que els exiliats peninsulars havien organitzat en testimoni d'agraïment per les gestions realitzades pels diplomàtics mexicans en terres de França, durant els tres primers anys de la guerra i gràcies a les quals pogueren arribar a Mèxic milers de compatriotes nostres.

L'homenatge fou tributat a la Nació Mexicana a través dels seus més destacats representants, senyors Avila Camacho, President de la República, general L. Cardenas, Gilberto Bosques, N. Bassols, Lluís I. Rodriguez i general Aguilar.

Catalunya estigué representada a l'acte esmentat per la **Massa coral** de l'Orfeó Català interpretant **El Cant a la Senyera**, **Genils galans de França**, **Sota de l'Om**, **L'Emigrant**, **Les Fulles seques**, i **Els Segadors**. En el programa anunciador de l'Homenatge s'hi feia constar el simbolisme que representava pels catalans el poder oferir a Mèxic, on han trobat acolliment i escalf, l'expressió de la personalitat nacional de Catalunya.

L'Himne Nacional de Catalunya fou escoltat a peu dret per tots els assistents a l'acte, el qual va transcórrer enmig de la més gran atenció per part de tothom. Va fer l'ofertament el senyor Ferran Valera, el qual pronuncià un discurs magnífic parlant de pobles ibèrics i procurant en les seves lloances a Espanya no fer ús dels sentiments de ningú. En un dels seus eloqüents paràgrafs es referí als Usatges, el vell codi liberal català, comparant les virtuts del nostre poble —respecte mutu, noblesa contractual, honor a la paraula donada— amb el cinisme internacional que sembla ésser la norma dels nostres temps.

Collaboraren a l'homenatge notables artistes, entre els quals va destacar-se l'actuació de l'actriu catalana **Assumpció Casals**, i la banda de l'Estat major de la Presidència de la República.

NOTA IMPORTANT

LA HUMANITAT s'envia normalment a la Biblioteca Nacional de Mèxic, a l'Hemeroteca Nacional i a diverses biblioteques públiques d'aquesta capital.

LA CARTA DE L'ATLÀNTIC

per MIQUEL SANTALÓ

Un incident enutjós entre els països aliats, ha fet girar altra vegada els ulls al famós document que van signar en un ambient de mar i cel els grans estadistes Franklin D. Roosevelt i Winston Churchill el 14 d'agost del 1941. L'incident ha sorgit del refús de Rússia a acceptar la mediació dels Estats Units d'Amèrica en l'afar de fixar les fronteres poloneses el dia que s'acabi la guerra, ha produït una pluja de comentaris i una declaració prou significativa del Ministre d'Afers Exteriors de Gran Bretanya, que és la que ens suggereix aquestes breus consideracions. "Gran Bretanya —ha dit Mr. Eden a la Cambra dels Comuns— no reconeix cap petició soviètica per dret de conquesta sobre territoris polonesos, excepte en el cas de que els polonesos, per plebiscit o en altra forma, hi consentissin voluntàriament."

Sembla tanmateix evident que la declaració del Ministre Anglès es inopinada en el text de l'apartat tercer de la Carta de l'Atlàntic: "Respectem —Gran Bretanya i els Estats Units— el dret que assisteix a tots els pobles a escollir la forma de govern sota la qual volen viure i desitgem veure restablerts la sobirania i el sistema propi de govern en aquells països que han estat privats d'una o altra per la força." Es entre altres, el cas de Polònia. I encaixant aquest text amb el text de Mr. Eden, hom hi troba una ratificació encoratjadora. Milers i milions de ciutadans que sofreixen en el propi país les humiliacions i misèries d'un règim de força i molts d'altres que lluny de la Pàtria, per un exili injust, viuen en una angosciosa constant, hauran sentit revifada l'esperança i hauran rectificat retrets que es feien per a suposades febleses o desviacions en l'aplicació de la Carta de l'Atlàntic.

Cap pensament humà, ni cap propòsit, es alià a les circumstàncies d'espai, de temps i d'ambient. I si no es tenen en compte aquests factors per interpretar compromisos com el contractat per les Nacions Unides, es corre sempre el risc de sotmetre a rectificacions. La Carta es va dictar el 14 d'agost de 1941, poc després de l'enfonsament total de França; en greu perill de l'invasió d'Anglaterra s'omplia ja a uns bombardejaments infernals, junt en els moments en que la propaganda del President dels EE. UU. contra els enemics dels drets de l'home i dels pobles s'obria ràpidament camí per canviar la postura de la República nordamericana i es diuixava amb trets prou clars el perill d'una extensió del conflicte bèl·lic a tot el món.

Tot això reclamava guanyar i captar simpaties i adhesions amb urgència, formar un bloc compacte de pen-

sament, de sentiment i de voluntat que l'oposés i vencés la corrent desbordada d'un desferisme anihilador de l'esperit. Calia dir, pel present i pel futur, en termes clars, els propòsits i les finalitats de la guerra perquè ningú vol caminar a les fosques i menys encara quan els camins no són planers. Fou així i per això, que els representants de les dues grans potències aliades, situats en un medi el més allunyat possible de passions i d'interessos, van definir, cara el món i pel món els fins de la guerra en el famós document.

Però els homes es mouen en el temps i aquest té cada dia les seves exigències davant noves realitats que reclamen decisions més o menys apremiants. L'atac salvatge del Japó a Pearl-Harbor accelerà l'entrada dels Estats Units a la guerra. La lluita a Àsia, al Pacífic, a Europa, a Àfrica prengué proporcions incommensurables i reclamava l'aprofitament de tots els factors per a la victòria.

La previsió dels estadistes signants de la Carta els havien fet pendre les precaucions necessàries per tal de trobar en qualsevol cas el marge per a negociar, segons les circumstàncies, en defensa dels propis interessos i de l'interès universal, amb un rumb, però, fixe. En aquesta actitud de prudència trobem la justificació del silenci que s'ha fet sobre l'extensió que havia de donar-se al text del apartat tercer del compromís de la Carta. En declaracions diferents s'ha fet al·lusió a Polònia, a Txecoslovàquia, a Grècia, a França... No s'ha esmentat mai, oficialment a Espanya. No s'ha dit un mot sobre les petites nacionalitats.

Els que creïem —i encara hi creïem— en la bona fe i en l'esperit de justícia que inclou la declaració de la Carta de l'Atlàntic, esperem que no hi haurà excepcions en la seva aplicació. És una qüestió de temps. El cas d'Espanya requeria, primer que tot, rectificar els efectes funestos d'una propaganda franquista ben dirigida i ben pagada que havia fet creure que la nostra guerra havia estat purament i simplement una guerra civil. Aquí ja comença a privar la veritat i tot-hom sap que va tenir el mateix caràcter que les dels altres països envaïts per Alemanya i Itàlia, és a dir, que fou una guerra de tipus internacional en la qual l'ajut directe material i moral dels alemanys i dels italians va donar el triomf a la traïció de Franco, ofegant la sobirania popular i entronitzant el falangisme o producte híbrid de nacional-socialisme i de feixisme, amb el verí rabios d'unes dretes incorregibles i suïcídes. Aquesta veritable naturalesa de la guerra d'Espanya, enquadrada aquest (Segueix a la pàgina següent)